

Мистецтво

Підручник для 4 класу

загальноосвітніх навчальних закладів

Л. Г. Кондратова

БОГДАН

2026 рік

www.bohdan-books.com

**НУШ: ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО,
розроблена під керівництвом О. Я. Савченко**

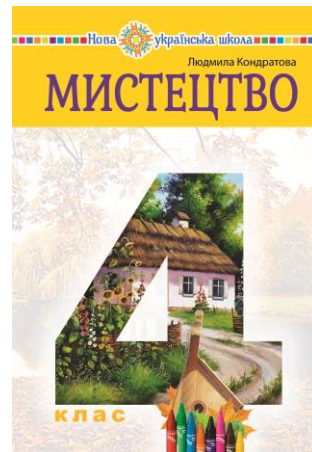
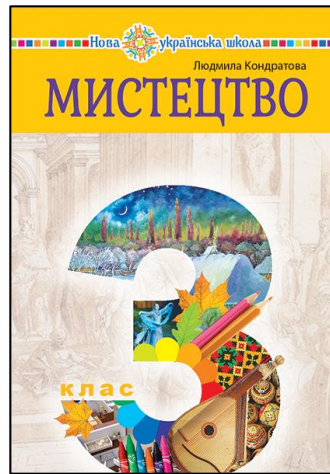
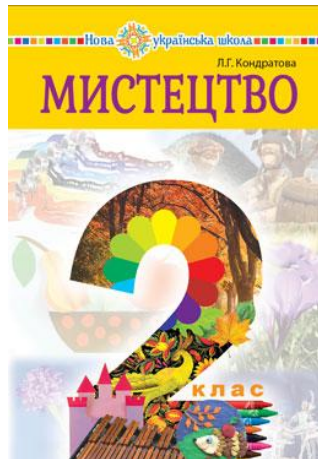
Нова українська школа. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 класи), затверджена Колегією Міністерства освіти і науки України, 22 лютого 2018 року

**НУШ: ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО,
розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна**

Нова українська школа. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-4 класи), затверджена Колегією Міністерства освіти і науки України, 22 лютого 2018 року

Змістове наповнення підручника відповідає типовим освітнім програмам з курсу «Мистецтво», які розроблені під керівництвом О.Я. Савченко та Р.Б. Шияна з урахуванням багаторічного досвіду апробації освітньої технології цілісного розвитку дітей, і забезпечує реалізацію мистецької освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти й концепції Нової української школи.

Авторська концепція реалізації ідей НУШ

Оновлений зміст освіти учнів 4 класів

Художньо-творча діяльність

Комунікація через мистецтво

Сприймання та інтерпретація мистецтва

Путівник підручником

Усього 70 парних уроків

УРОК 44. ХАРАКТЕР ТВОРУ

Пригадай, що таке орнамент. На які види його поділяють?

В історії культури українського народу є ще одна яскрава сторінка — **декоративний розпис**.

Українці з давніх-давен прикрашали стіни хат, стелі, двері, віконниці, печі мальованими візерунками. Кожен регіон вирізнявся характерними орнаментальними мотивами, але найчастіше зображували квіти. Малюнки виконували кольоровою глиною, додаючи до неї сажу, синьку й рослинні барвники. Пізніше, коли винайшли яскраві анілінові фарби, в оздобленні хатнього інтер'єру почали використовувати розпис на папері — **мальовки**.

Розписом оздоблювали також меблі, господарські речі, дерев'яний посуд, дитячі іграшки та скрині. Один із найвідоміших осередків декоративного розпису в Україні — село Петриківка, що на Дніпропетровщині. Нам є чим пишатися: у 2013 р. **петриківський розпис** внесено до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО. Особливість петриківського розпису полягає в тех-

УРОК 52. ВЕСНЯНА МАНДРІВКА

Швидкісний потяг промчить Країною мистецтв, зупиняючись на станціях, де тебе чекатимуть народні майстри.

Перша станція — «Мистецькі шедеври»

Розглянь роботи народних майстрів. До якого виду декоративно-ужиткового мистецтва належить кожен твір?

Друга станція — «Загадки від майстрів»

Розглянь зображені інструменти та пристрої. Які майстри використовують їх у своїй роботі?

Третя станція — «Музичні розумники»

Пригадай назви зображених народних інструментів та розкажи про їх особливості. До якого виду музичних інструментів належить кожен із них?

Четверта станція — «Музично-ритмічна»

Разом із друзями створи ритмічний супровід до мелодії гопака та козачка.

П'ята станція — «Грова»

Пригадайте народні обряди зустрічі весни. Візьміться за руки і виконайте весняний хоровод під пісню «Подоялочка» або «Вийди, вийди, сонечко».

- Десь тут була подоялочка, десь тут була долодесенька. Тут вона сіла, тут вона влала, до землі припала, сім літ не вмивалась, бо води не мала.
- Вийди, вийди, сонечко, на дідове полечко, на бабине зіллячко, на наше подвір'ячко, на весняні квіточки, на маленькі діточки — тут вони граються, тебе дожидаються.

УРОК 35. НАРОДНІ МОТИВИ

Поміркуй, які українські народні музичні інструменти належать до групи струнних.

Ми знову в гостях у народного майстра, який допоможе нам розібратися у розмаїтті **струнних** музичних інструментів.

На струнних інструментах звук видобувають по-різному: шпиком, смичком або ударами паличок по струнах. Залежно від цього їх поділяють на три групи.

Українські народні струнні інструменти

Струнно-щипкові

Струнно-смичкові

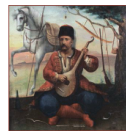
Струнно-ударні

Гуслі

Найдавнішим струнно-щипковим інструментом були **гуслі**. У побуті українців цей інструмент проіснував від часів Київської Русі до 19-го століття. У сучасній Україні гуслі входять до складу ансамблю та оркестрів народних інструментів.

Кобза і **бандура**, які з'явилися пізніше, називають своєрідними символами українців. Обидва інструменти були поширеними серед запорозького козацтва. Кобза має грушоподібний корпус, гриф та від 5 до 10 струн і приструнків. На ній найчастіше грали мандріvierи **кобзарі** — співці та музиканти (часто сліпі), які виконували думи і народні пісні різних жанрів. Любили кобзу й чумаки.

Невідомий автор. «Козак Мамай»

Уроки образотворчого мистецтва

Уроки музичного мистецтва

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

— виконай завдання

— послухай музику, переглянь відео

— заспівай пісню

— зверни увагу, запам'ятай

— хвилинка творчості

— ігровий майданчик

— попрацюйте в парах, групах

— завдання підвищеної складності

ТЕМАТИКА навчального року

I семестр

У МАЙСТЕРНЯХ МИТЦІВ

СЮЖЕТ У МИСТЕЦТВІ

II семестр

НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО

У ТЕАТРІ ТА КІНО

Ретельно підібраний матеріал сприяє всебічному художньо-естетичному розвитку особистості кожної дитини, освоєнню нею культурних цінностей, творчому самовираженню в різних видах мистецької діяльності, формуванню ключових мистецьких та міжпредметних компетентностей.

Розпочинається кожна тема із уроку введення в тему

У МАЙСТЕРНЯХ МИТЦІВ

УРОК 1. МИСТЕЦЬКА МАНДРІВКА

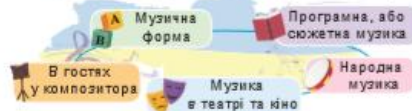
О музика! Яке це справді диво!
Вона підносить в сині небеса:
ти в невагомості летиш швидко,
а навкруги простори і краса.

За Н. Кравчиніною

Розглянь карту-схему. Про що тобі повідомили назви станищ, на яких ми будемо зустрічатися з музичним мистецтвом? Пригадай, із якими видами мистецтва «товаришує» музика.

Карта подорожі Країною музичного мистецтва

Гра «Музичні журналісти».

Об'єднайтеся у групи й оберіть «музичних журналістів». Вони проведуть опитування, кому яка музика подобається: вокальна чи інструментальна; класична, народна чи естрадна. Наприкінці підрахуйте кількість однакових відповідей. Підсумки зобразять у вигляді схеми «Музичні уподобання класу».

А. Рубінштейн. «Мелодія» (у виконанні ансамблю скрипалів).

Розкажи про свої враження від звучання цього твору. На яких музичних інструментах його виконують?

Мелодія — одноголосне вираження музичної думки, а також музична п'єса ліричного характеру.

Послушайте «Мелодію» ще раз. По черзі створіть руками у повітрі уявний малюнок, а суціль/суцілька по парті нехай спробує його «прочитати».

Антон Рубінштейн — відомий композитор, диригент, піаніст. Автор опер, симфоній, концертів.

Відеоролік «Музична скарбниця України».

М. Мазур. «Кольоровий світ».

1. Ми візьмемо до рук кольорові фарби, розмалюємо світ у яскраві барви. Сонце світить, а ми радісні й здорові: добрий ранок, сонечко, світ такий чудовий! (2)

2. Дощик ллє шійлий днь, стукє вє вєконцє, не виходитє з-за хмар золотєє сонцє. Ми візьмємо до рук фарби кольорові: добрий вечір, дощину, світ такий чудовий! (2)

3. Темну ніч, орий днь гарно розфарбуєм, заспєвєєм пісєнь, мрію намалюєм. В небо кульки летєть різнокольорові: добрий днь, країно, світ такий чудовий! (2)

4. Ми візьмємо до рук кольорові фарби, розмалюємо світ у яскраві барви. Сонцє світитє, а ми радісні й здорові: добрий ранок, сонєчкє, світ такий чудовий! (2)

Придумай і виконай танок під звучання цієї пісні.

Створи колаж на тему «Пісенька України», добираючи яскраві, радісні кольори. Використай зображення державних та народних символів нашої Батьківщини.

Виконай малюнок до пісні «Кольоровий світ». Які барви допоможуть тобі передати радісний настрій?

УРОК 2. МИСТЕЦЬКА МАНДРІВКА

Які види візуальних мистецтв подобаються тобі найбільше? Поясни, чому.

Карта подорожі Країною візуальних мистецтв

М. Мазур. «Кольоровий світ».

Пригадайте, на які групи поділяють кольори, та об'єднайте назви цих груп у пари. Поясніть свій вибір.

контрастні теплі хроматичні холодні
ахроматичні споріднені

Уяни себе на художній виставі, де представлені роботи на тему «Літо». Знайди серед цих творів олійний живопис, акварельний живопис та графіку. Які кольори використали митці, зображуючи літню природу?

В. Боквелла. Ілюстрація до казки «Враті ведмедюни».

К. Моне. «Коліні сіна в Живерні».

В. Шноррук. «Дуб напроти оонка».

К. Граньон. «Пейзаж».

М. Гантман. «Літо».

Розкажи про свої враження від виставки. Яка картина залам'яталася тобі найбільше? Чому?
Відеоролік «Кольори літа».

Під звучання твору й **Гайдиза «Дитяча симфонія. Перша частина»** намалюй композицію «Літні квітки»: гуашшю або аквареллю. Подумай, який вид пейзажу ти зобразиш: сільський, міський, прський чи морський. За бажанням скористайся зразками зображень сонечка і неба, які можна легко виконати фарбами. Передай у малюнку свій настрій за допомогою кольору.

Що у твоєму малюнку головне? Які кольори в ньому переважають? Чому?

Вивчення кожної теми закінчується мистецькою подорожжю.

УРОК 15. ПОДОРОЖ КРАЇНОЮ МИСТЕЦТВ

Швидкісний потяг промчить тебе Країною мистецтв, зупиняючись на музичних станціях.

Перша станція — «Музична скарбничка»

Послухай фрагменти музичних творів, які звучали на уроках. Пригадай назви цих композицій та обери для кожної з них відповідне зображення.

Друга станція — «Пісенний калейдоскоп»

Упізнай за ілюстраціями вивчені пісні. Заспівай одну з них (на вибір).

УРОК 16. ПОДОРОЖ КРАЇНОЮ МИСТЕЦТВ

Швидкісний потяг промчить тебе Країною мистецтв, зупиняючись на мистецьких станціях.

Перша станція — «Мистецькі шедеври»

Розглянь твори майстрів візуальних мистецтв. Укажи, під яким номером зображено: круглу скульптуру; барельєф; горельєф; твір архітектури; твір графіки.

Друга станція — «Загадки від майстрів»

Розглянь зображені матеріали й інструменти. Які майстри використовують їх у своїй роботі?

УРОК 51. ВЕСНЯНА МАНДРІВКА

Швидкісний потяг промчить тебе Країною мистецтв, зупиняючись на музичних станціях.

Перша станція — «Музична скарбничка»

Послухай фрагменти музичних творів, які звучали на уроках. Пригадай назви цих композицій та обери для кожної з них відповідне зображення.

Друга станція — «Пісенний калейдоскоп»

Упізнай за ілюстраціями вивчені пісні. Заспівай одну з них (на вибір).

Поєднання тексту, ілюстрацій, QR-кодів

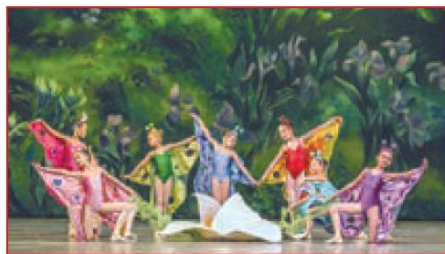
Із якими музичними казковими образами ти ознайомився/ознайомилась у 3-му класі? За мотивами яких казок були написані ці твори? Хто їх написав?

Уривок із казки Г. К. Андерсена «Дюймовочка».

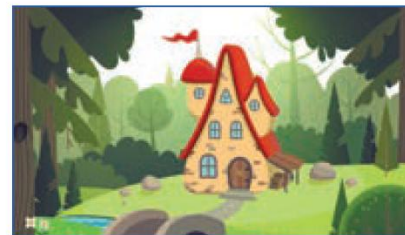
Ця надзвичайно поетична і добра казка відома в усьому світі. Образ головної героїні — крихітної тендітної дівчинки — втілено у багатьох видах мистецтва, зокрема в музиці.

Сцени з балету «Дюймовочка». Харківська хореографічна школа

Відеофрагмент із першої дії балету Ю. Русінова «Дюймовочка» (художник-постановник Н. Бевзенко-Зінкіна).

Будь-який будинок, навіть казковий, повинен обов'язково мати **фундамент, стіни, дах, вікна, двері**.

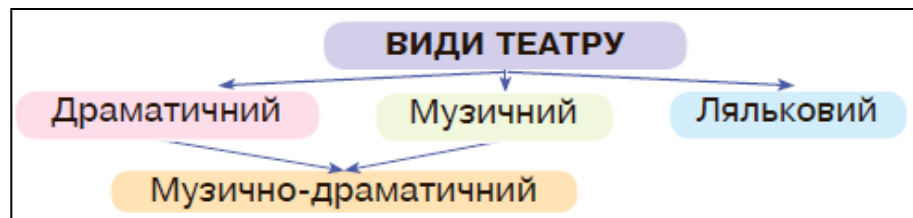
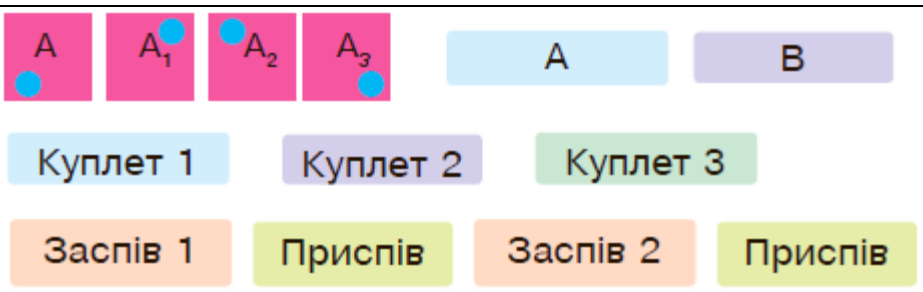

Для ґрунтовнішого розуміння складних мистецьких явищ і понять у підручнику вміщено цікаві схеми, ілюстрації, малюнки.

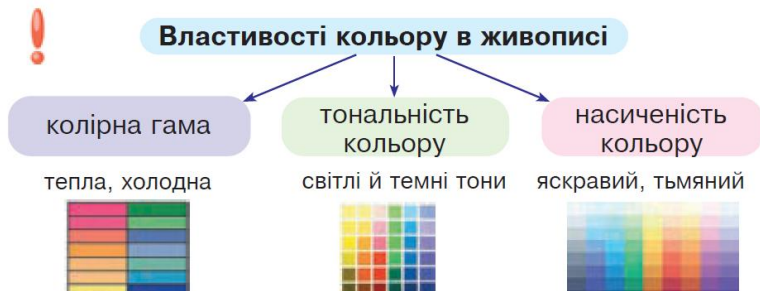
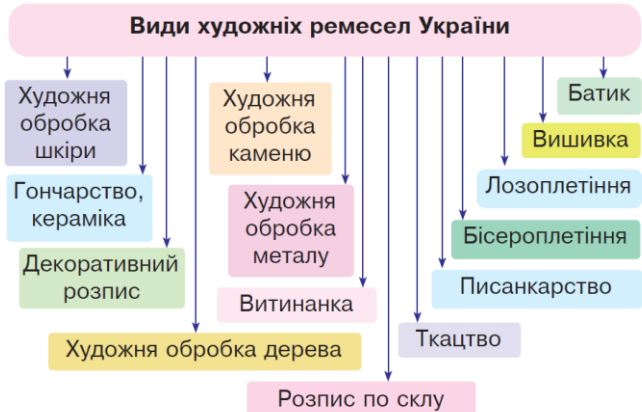
Карта подорожі Країною музичного мистецтва

Карта подорожі Країною візуальних мистецтв

Схеми для засвоєння нового матеріалу

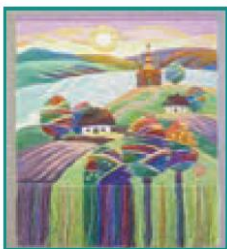

Гобелен — витканий ручним способом килим-картина, що має сюжетну або орнаментальну композицію.

Розгляньте зображені гобелени. Із якими жанрами живопису можна порівняти ці роботи? Охарактеризуйте композицію та колірну гаму кожного твору.

О. Пілюгіна.
«Запорізький край»

М. Білас.
«Лісова пісня»

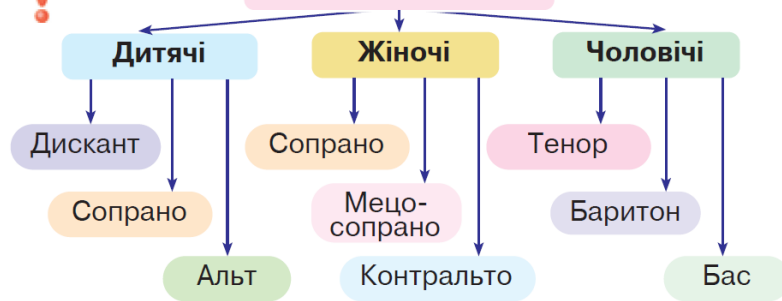
Стакато (італ. *staccato*) — уривчасте, коротке виконання звуків голосом або на музичних інструментах.

Легато (італ. *legato*) — зв'язне виконання музичних звуків, коли паузи між ними відсутні. За допомогою легато звуки об'єднуються й утворюють музичну фразу.

ТИПИ ГОЛОСІВ

Пригадай, які художники беруть участь у створенні театральної вистави. Вислови припущення, чи задіяні люди цих професій у кіновиробництві.

Художні образи в кінематографі надзвичайно багатогранні. До їх створення причетні всі, хто працює над фільмом, але насамперед — це сценарист, режисер та актори.

Підготовкою акторів до участі в зйомках займаються художники-постановники, арт-директори, дизайнери, костюмери, гримери.

Дизайнер у кінематографі — людина, яка планує, проектує, розробляє та створює графічні об'єкти, що їх використовують під час знімання фільму.

Сучасні дизайнери широко застосовують тривимірну графіку й фотешоп, що дозволяє імітувати явища природи, моделювати реальні або фантастичні предмети тощо.

Лейтмотивом підручника є українознавчий компонент, спрямований на виховання національної свідомості й гідності, любові до рідного краю та свого народу, що реалізується на основі заглиблення в музичне і декоративне мистецтво України, пізнання науково обґрунтованої інформації про видатних українських митців, вивчення зразків українського фольклору та художніх ремесел, прикладів традиційної української культури, ознайомлення з досягненнями сучасного українського мистецтва та художніми пам'ятками України.

Українські народні музичні інструменти

Духові

Струнні

Ударні

Види декоративно-ужиткового мистецтва

Гончарство

Писанкарство

Л. Майданець.
Гобелен «Осениця»
Ткацтво

Вишивка

Килимарство

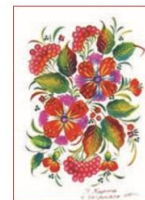
Художня
обробка дерева

Декоративний
розпис

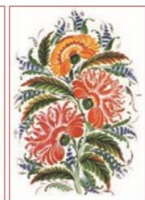
Художня
обробка металу

В. Карпець.
«Квіти та калина»

М. Тимченко.
Декоративне панно
«Котка»

П. Глуценко.
«Котка»

3. Красуляк. «Я маюю».

1. Я маюю синє небо, річку і вербу,
я маюю рідну землю, на якій живу!
Намаюю рідне місто, села і поля,
щоб такою Україна завжди в нас була!

Приспів:

Будеш ти веселою, вродливою,
виткана із сонця і тепла!
Намаюю я тебе щасливою,
щоб завжди такою ти була!

Художні твори для сприймання

К. Гранью. «Пейзаж»

М. Гантман. «Літо»

Джорджоне. «Діва Марія з немовлям на фоні пейзажу»

С. Рафаель. Фреска «Зустріч папи Лева I з Аттілою»

Панель Теллус. Ліва частина східного фасаду Вітваря Миру. Рим

Тріумфальна арка. Париж

Косівська кераміка

Опішнянська кераміка

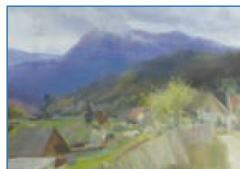
Музичні твори для сприймання

А. Вівальді. «Гроза»: перша частина концерту № 2 «Літо» з циклу «Чотири пори року» (у виконанні камерного оркестру).

Який настрій викликає прослуханий твір? Які засоби виразності використав композитор для втілення образу грози?

Ю. Писар.
«Карпатська гроза.
Петрос»

Розгляньте картину Ю. Писаря. Що спільного між нею та музикою А. Вівальді? Доберіть слова, якими можна описати обидва твори.

«Грім і злива». Сучасна композиція.

Які художні образи ти уявляєш? Опиши основні засоби музичної виразності твору: характер, темп, динаміку тощо.

М. Скорик. Кантата «Весна»: третя частина. Слова І. Франка. «Гріє сонечко» (у виконанні хору).

Чим відрізняється веснянка композитора від народних веснянок? Який образ весни утілює автор? Охарактеризуй засоби музичної виразності прослуханого твору.

А. Джойс. Вальс «Спогади» (у виконанні духового оркестру).

Який настрій викликала в тебе прослухана музика? Які художні образи вона тобі підказала? Добери слова, якими можна охарактеризувати цей твір.

Мелодія: весела, сумна, грайлива, легка, енергійна.

Темп: повільний, помірний, швидкий.

Лад: мажор, мінор.

Створи разом із друзями танець-імпровазіцію під мелодію вальсу.

Л. Колодуб. «Карпатська рапсодія № 1» (у виконанні духового оркестру).

Які картини ти уявляєш під цю музику? Звучання яких музичних інструментів тобі вдалося розпізнати?

Пісенний репертуар

Українська народна пісня «Ой заграйте, дударики».

1. Ой заграйте, дударики,
молоді гуцули,
так, щоб танець-увиванець
полонини чули!
2. Ой заграйте, дударики,
на дудках кленових,
бо приємно танцювати
в кептариках нових!
3. Ой заграйте, дударики,
а я заспіваю.
Хай злітає наша пісня
над Карпатським краєм!

Розглянь нотний запис пісні та проплескай її ритмічний малюнок.

С. Май. «Українські козачата».

1. Соловейко у садочку — тьох-тьох-тьох! —
кличе весну на поріг...
Соловейко у садочку — тьох-тьох-тьох! —
України оберіг!

Приспів:

Ми — українські козачата,
діти батьківських звитяг!
Ми — українські козачата,
України майбуття!

Н. Савко. «Вітаєм!».

1. Свято, свято завітало в хату —
будем святкувати разом ти і я.
Свято, свято — тут гостей багато,
будемо вітати разом ти і я.

Приспів:

Вітаєм! Вітаєм! Танцюєм і співаєм!
Здоров'я Вам бажаєм на многії літа!
Вітаєм! Вітаєм! Солодке полюбаєм!
І Вам також бажаєм солодкого життя!

2. Свято, свято завітало в хату —
будем танцювати разом ти і я.
Свято, свято — тут гостей багато,
будемо вітати разом ти і я.

Відеоперегляди – у майстернях

1

2

Відеоперегляди – в театрі, на сцені, уривки мультфільмів, уривки кінофільмів

Творчі завдання з ММ

Виконай українську народну пісню «Ой ходила дівчина бережком» під фонограму. Разом із друзями створи супровід до пісні на улюблених інструментах.

Гра «Я — композитор/композиторка».

Зобрази на синтезаторі чи металофоні, як рухається потяг, біжить гірська річка, крапає дощ або шумить море, використовуючи різні прийоми гри (стакато, легато).

П. Майборода. Фантазія на тему пісні «Київський вальс» (у виконанні оркестру народних інструментів).

Про що розповіла тобі прослухана музика? Які образи виникли в твоїй уяві? Добери слова, що характеризують мелодію вальсу.

весела

енергійна

стрімка

легка

ніжна

сувора

урочиста

зворушлива

спокійна

сумна

тривожна

мрійлива

лірична

Відеурок «Навчасьмося танцювати вальс».

М. Лисенко. «Меланхолійний вальс».

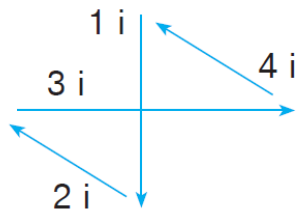

Об'єднайтесь у пари та спробуйте затанцювати вальс легко й ніжно. Стежте за поставою, виконуйте плавні повороти, імпровізуйте.

Творчі завдання з ММ

Спробуй себе в ролі диригента/диригентки. Розглянь схему диригування. Співай і диригуй одночасно.

Розглянь зображення музичних інструментів, звучання яких допомогло передати образи курей та півнів. Досліді, до якої групи інструментів належить кларнет.

Кларнет

Скрипка

Альт

Фортепіано

Упізнайте за звуками мешканців зоопарку, яких ви обов'язково тут зустрінете.

К. Сен-Санс. «Черепahi», «Кенгуру», «Персонажі з довгими вухами»: частини 4, 6, 8 із сюїти «Карнавал тварин» (фрагменти).

Які музичні інструменти створили образи черепах, кенгуру та осликів? Вигадай пластичну імпровізацію, як рухаються ці тварини.

Станція «Озеро»

Яких птахів ви можете тут побачити?

К. Сен-Санс. «Лебідь»: частина 13 із сюїти «Карнавал тварин» (фрагмент).

Які музичні інструменти допомогли втілити образ лебедя? Створи танець, рухаючись у ритмі музики.

Захоплюючі мистецькі завдання

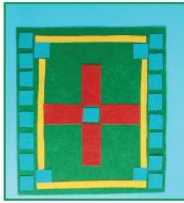
Захоплюючі мистецькі завдання

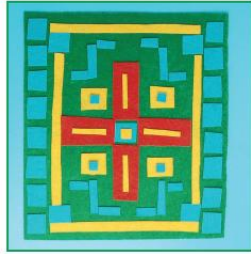
1

2

3

4

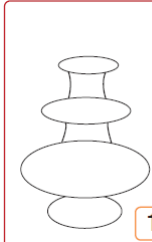
1

2

3

1

2

3

4

Виготов фігурку балерини із серветок, ниток та мідного дроту за зразком.

1

2

3

4

5

Творчі завдання з ОМ

1

2

3

4

Творчі завдання з ОМ

Виготов аплікацію «Українська хата» із пластиліну або паперу (за вибором).

1

2

3

4

1

2

1

2

3

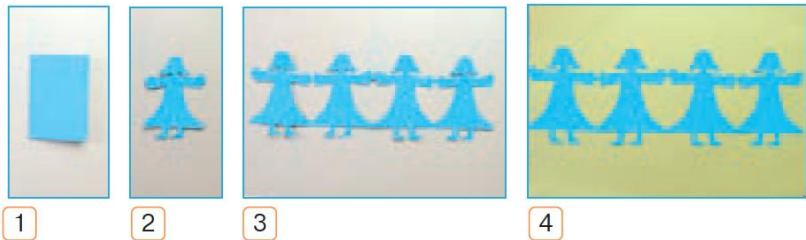

Виконай навчальну вправу. Зобрази схематично песика за зразком або за власним задумом.

Творчі завдання з ОМ

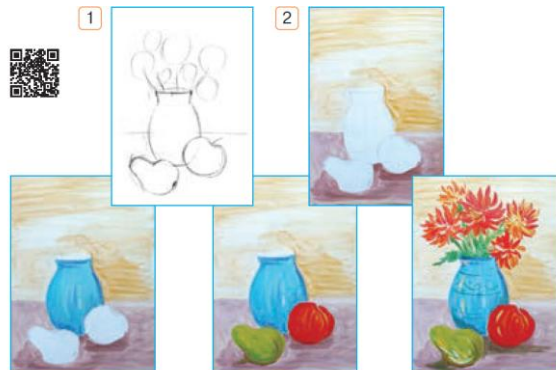
1. Створи витинанку «Хоровод» за зразком або за власним задумом.

2. Виконай малюнок на тему «Український гопачок» гуашевими або акварельними фарбами.

- Спробуй себе в ролі мариніста/мариністки: під звучання саксофона створи пейзаж «Захід сонця на морі». Техніка виконання: гуаш або акварель.

Творчі завдання з ОМ

Створи динамічну композицію в жанрі гірський пейзаж.
Техніка виконання — гуаш.

3. Прикраси зачіску намистинками, бантом або стрічкою.

Ігрова діяльність на уроках мистецтва

Гра «Танцюємо коломийку».

Візьміться за руки й утворіть два кола, які рухатимуться у протилежних напрямках. Танцюйте під музику легк й весело. Сильні долі витупуйте ногами, а на слабши злегка підіймайте вгору зімкнені долоні.

Гра «Покажи тварину».

Стань біля стіни таким чином, аби було видно твою тінь. Створи образи тварин, як зображено на малюнку.

Гра «Зиму проводжаємо — весну зустрічаємо».

Об'єднайтесь у дві групи: «Зима» і «Весна». Уявіть, що ці пори року зустрілися на лісовій галявині. «Зима» грізно наступає (*f* — форте) під однойменну музику А. Вівальді з циклу «Чотири пори року», мете снігом (пластична імпровізація). «Весна» іде тихо й легко (*p* — піано) і танцює веснянку під народну пісню. Потім групи міняються ролями.

Об'єднайтесь у дві групи. Оберіть диригента/диригентку й улюблені шумові інструменти і створіть ритмічний супровід до пісні «Ой ходила дівчина 1 і 2 і бережком».

Диригент/диригентка диригує за такою схемою: Кожна група відбиває свій ритмічний малюнок.

1-ша група

2-га група

Спробуй вигадати власну ритмічну імпровізацію. Запиши її четвертними і восьмими нотами, розділивши аркуш на чотири такти, а потім відтвори на шумовому інструменті.

Ігрова діяльність

Гра «Я — композитор/композиторка».

Об'єднайтесь у групи й оберіть музичні інструменти, які можуть видавати різні за висотою і тривалістю звуки: металофон, синтезатор тощо. Спробуйте створити музику під назвами «Веселий дощик», «Слон крокує», «Мишка біжить», «Увага: тривога!».

Металофон

Синтезатор

Гра «Зайчики».

На галявину вибігають троє «зайчиків», а «пеньочків» (стільців) лише два. «Зайчики» танцюють під музику, а коли вона змовкне, поспішають сісти на «пеньочки». Хто не встиг, повинен заспівати куплет пісні «Зимонька жартує». Далі обирають інших «зайчиків», і гра триває.

Гра «Надуваємо кульку».

Уяви у своїх руках кульку. Вдих — кулька надувається (руки плавно розводь у сторони). Видих — кулька поступово зменшується (плавно зводь руки перед собою). Позмагайся із друзями, у кого це вийде найкраще.

Гра «Веселий потяг».

У кожному вагоні веселого потяга подорожує довга нота. Пропівайте ланцюжком по одній довгій ноті на слова: «Поїзд їде, нас везе і до друзів привезе».

Ігри на музикування, вокальні вправи

Ігрова діяльність

Гра «Чарівні ельфи».

На казковій галявині зібралися ельфи. Вони підлітали одне до одного, а тоді весело кружляли в парах, торкаючись партнера/партнерки по чергово долонями, ліктями, плечима та носками ніг у ритмі музики.

Гра «Листопад»

Об'єднайтесь у пари та уважно розгляньте зображені осінні листочки. Спочатку ти називаєш колір, а сусід/сусідка по парті знаходить і показує листочок відповідного кольору; потім — навпаки.

Гра «Зимові розваги»

Об'єднайтесь у пари. Домовтеся, хто з вас буде «скульптором», а хто — «сніговиком». Під звуки обраної мелодії «скульптори» «ліплять» фігури зі снігу, а коли її темп змінюється, «сніговики» оживають і виконують таночок. Згодом поміняйтеть ролями.

Хореографічні ігри, ігри на кольорознавство

Ігрова діяльність

? → Упізнай зображених героїв мальованих мультфільмів.

Ігри з ілюстраціями

Відеоперегляди – мультфільми, ролики

Відеоролик «Українська хата».

Уривок із дитячого комедійного фільму-мюзиклу «Трубач» (реж. А. Матешко, композитор В. Назаров, 2014).

Спробуй оцінити гру акторів за такими параметрами: рівень втілення у роль, пози, рухи, міміка й жести, мова тощо. Зверни увагу, як музика допомагає розкрити характери героїв.

Відеоролик «Батик — мистецтво розпису тканини».

Відеоролик «Образи балету в творах мистецтва».

Відеофрагмент із першої дії балету Ю. Русінова «Дюймовочка» (художник-постановник Н. Бевзенко-Зінкіна).

Розкажи про свої враження від перегляду. Добери слова, якими можна описати образ Дюймовочки.

Відеоперегляди – мультфільми, ролики

Побутові танці є невід’ємною частиною щоденного життя народу. Їх виконують на масових вечорах, гулянках, весіллях під мелодії, що звучать як самостійні інструментальні п’єси.

До жанру побутових танців належать метелиці, гопаки, козачки, коломийки, гуцулки, верховини, польки і кадрилі.

Відеоролик «Мозаїка українських побутових танців».

Українська народна пісня «Взяв би я бандуру» (у виконанні кобзаря В. Литвина).

Кобзар В. Литвин

А. Бойко. Варіації на тему «Взяв би я бандуру» (у виконанні Р. Гриньківа).

Відеоролик «Українські народні дитячі іграшки».

Поділися своїми враженнями від перегляду. Проаналізуй художні образи іграшок, їх орнаментику та кольори.

Завітай у віртуальний музей етнографії та художнього промислу України. Ознайомся зі зразками виробів тих ремесел, які тобі найбільш цікаві.

Українська хата — унікальне явище народної культури. Це був не лише дім, у якому проживала сім’я, а й родинний осередок, особливий мікросвіт, що формувався на народних традиціях, звичаях та обрядах.

Майстер-класи з ОМ

Майстер-класи.
Образотворче ...

власник: Видавництво Навчальна книга — ...

Список відтворення · 50 відео · 36 210 переглядів

Переглянути на сайті: <https://bohdan-books.com/catalog/book/138799> ...**більше**

▶ Відтворити все

Майстер-клас "Горобина"

Майстер-клас "Осінь"

Майстер-клас "Під осіннім дощем"

Майстер-клас "Осінній пейзаж"

Майстер-клас «Квіти і плоди»

Ілюстративний матеріал

Ф. Полонський.
«Сонячний промінь»

Невідомий автор.
«Козак Мамай»

Афіша до кінофільму

У майстерні художника-мультиплікатора

Е. Мортимер.
«Різдвяний гість»

Кость Лавро. Ілюстрація
до казки «Пан Коцький»

М. Барабаш.
«Франц Йосиф
у 1853 р.»

В. Тропінін.
«Дівчина
з Поділля»

І. Галімова. «Колядки»

Підручник доповнено електронним додатком, аудіо- й відеоматеріалами

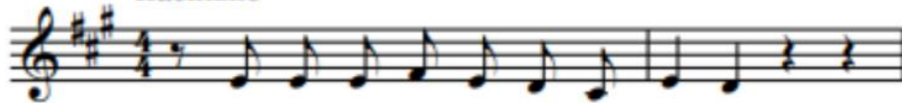
(нотні тексти, фонограми для розучування мелодій, виконання пісень (плюс і мінус), фонограми музичних творів, відеозаписи майстер-класів).

Пісенний додаток

МИ ЛЮБИМ НАШУ РІДНУ УКРАЇНУ

Слова і музика С. Май

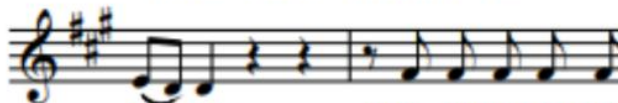
Наспівно

1. Ми на - ро - ди - лись в

де сві - тить сон - це зо - ло - те,

ли - на, в са - ду че - ре - шен

НАША ПІСНЯ

Слова і музика І. Танчака

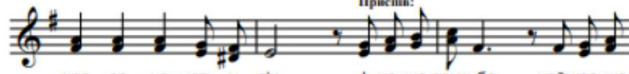
Весело

1. День но - вий по - сміх - нув - ся зо - рі, по - спі - ша - ють у

клас шко - ля - рі. Щи - ре сло - во, ра - діс - ний сміх

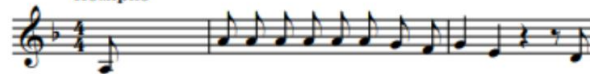

нас ед - на - ють у - сіх. І на - ша друж - ба, най - кра - ща

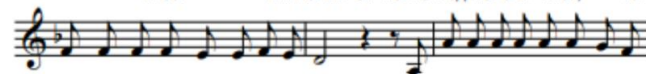
ОСТРІВ МРІЙ

Слова і музика Д. Пташинської

Помірно

1. За вік - на - ми зи - ма хо - лод - на зли - ться, та

див - ний сон по - стій - но ба - чу я: ме - ні у мо - рі си - ній ост - рів

жи - ве там мрі - я со - няч - на мо -

лі - то, там зав - жи кві - ти, там чи - сте

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОДАТОК «МИСТЕЦТВО. 4 клас»

Мистецтво. Підручник інтегрованого курсу для 4 класу закладів загальної середньої освіти

• Електронний додаток до підручника:

Л. Г. Кондратова. Мистецтво: підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти, Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2025.

Урок 5. Природні явища у творах мистецтва

Завантажити файли розділу

Згорнути ^

Назва	Аудіо	Відео
А. Вівальді. «Гроза»: перша частина концерту №2 «Літо» з циклу «Пори року» (у виконанні камерного оркестру)	MP3	YouTube
«Грім і злива». Сучасна композиція		YouTube
Уривок із мультфільму «Дощику, дощику, припусти» (реж. Б. Храневич)		YouTube
І. Танчак. «Намальований дощ»	+ -	YouTube
Назва	Аудіо	Відео

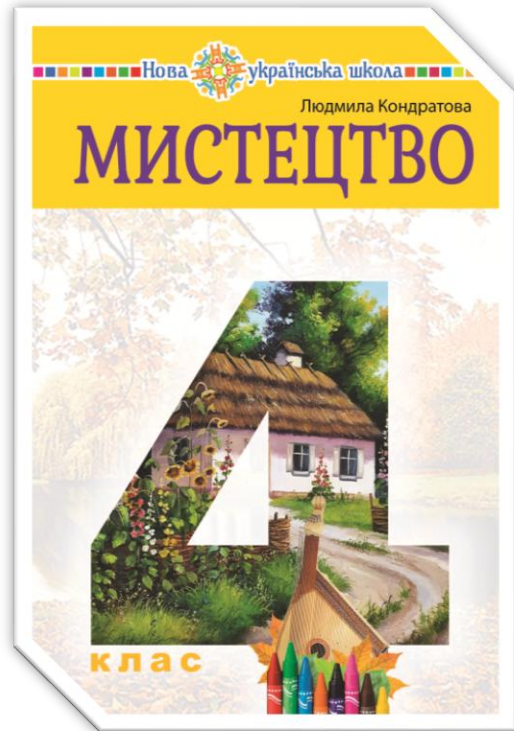
Календарне
планування,
відеохрестоматія,
фонорестоматія,
інтерактивні
презентації

БОГДАН

«Мистецтво» 4 клас автора Кондратової Л.

- ✓ Дотримання однієї структури: парні уроки
- ✓ **Наявність тематизму**
- ✓ **Наявність диференціації, завдань різного ступеню складності**
- ✓ Опора на сучасність, досвід учнів, запити, потреби й інтереси учнів в підборі змісту та творчих завдань
- ✓ Науково-методичний, аудіо-візуальний супровід
- ✓ **Електронна інтерактивна складова**

БОГДАН

Обирайте
підручник
«Мистецтво»
4 клас
автора
Кондратової Л.Г.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!